

Adviesnota Algemeen Bestuur

Onderwerp

Dekkingsplan 2025

Probleemstelling

Op grond van de Wet veiligheidsregio's geldt de verplichting periodiek een dekkingsplan op te stellen. Het huidige dekkingsplan is gedateerd en vraagt om een actualisatie. Daarbij wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt een verandering door te voeren van een object gerichte naar een gebieds gerichte benadering. Het dekkingsplan vereist een bestuurlijke vaststelling.

Overwegingen

Het dekkingsplan is een verplicht planfiguur uit de Wet veiligheidsregio's. Met het vaststellen van een dekkingsplan wordt een beeld gegeven van '*... de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen*' (Wvr art.14, tweede lid onder f). Een dekkingsplan geeft daarmee een rekenkundig en theoretisch inzicht in de opkomst van de brandweer bij gebouwbranden. Dit is slecht een deel van het takenpakket van de brandweer. Een dekkingsplan geeft slechts indirect een beeld over de brandbestrijding in de openbare ruimte (m.n. natuurbrandbestrijding), bij hulpverleningsincidenten, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Het vigerende dekkingsplan dateert van 2019 en had een op objecten gerichte benadering. Dat hield in dat opkomsttijden van de brandweer werden gerelateerd aan de voor een bepaald gebouwtype gedefinieerde normtijd. Conform een landelijke wijziging in de berekeningssystematiek is ook VRBZO overgegaan naar een gebieds gerichte benadering. Dit houdt in dat op buurniveau een classificatie wordt toegekend op basis waarvan de theoretische opkomsttijd voor de brandweer wordt aangegeven. De binnen deze buurten aanwezige objecten, waarvoor een andere classificatie geldt, worden als aandachtspunten aangemerkt. Hiervoor kunnen specifieke maatregelen worden bepaald om het verschil tussen de berekende opkomsttijd voor de buurt en de gevraagde opkomsttijd voor het object te compenseren.

Vanwege de omslag naar gebiedsgerichte opkomsttijden en daarmee het volgen van de handreiking *Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen* van Brandweer Nederland ([link](#)) heeft actualiseren van het vigerende dekkingsplan langer geduurd dan de gebruikelijke 4 jaar. Daarnaast hadden we ook te maken gehad met fouten in de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) waardoor het langer heeft geduurd om de juiste berekeningen te maken. Vanwege deze vertraging heeft het bestuur eerder ingestemd met verlenging van de looptijd en is de Ministerie van Justitie en Veiligheid tussentijds geïnformeerd.

Aanpak

Om van een object gerichte benadering over te gaan naar een gebiedsgerichte benaderingen is de gehele regio verdeeld in 512 buurten. Hierbij is gebruik gemaakt van de buurtindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Al deze buurten zijn vervolgens geclassificeerd naar categorie 1, 2 of 3, afhankelijk van het overheersende karakter van het type bebouwing in die wijk of buurt. Zo valt een buurt in een binnenstedelijk gebied, gebied met veel objecten voor verminderd zelfredzamen en gebouwen van vóór 1900 en/of portiekflats in categorie 1 en een doorsnee woonwijk in categorie 2.

Per categorie geldt een referentiewaarde en bandbreedte voor de snelheid waarmee de brandweereenheid in een bepaald gebied ter plaatse wil zijn:

- Categorie 1: referentiewaarde 7 minuten met een bandbreedte van 4-10 minuten
- Categorie 2: referentiewaarde 10 minuten met een bandbreedte van bandbreedte 7-13 minuten
- Categorie 3: referentiewaarde 15 minuten met een bandbreedte van bandbreedte 12-18 minuten

Dit betekent dat daarmee per gebied de volgende scores kunnen worden toegekend:

- Goed: de opkomsttijd is lager dan de referentiewaarde
- Voldoende: de opkomsttijd is hoger dan de referentiewaarde, maar lager dan de maximale bandbreedte
- Onvoldoende: de opkomsttijd is hoger dan de maximale bandbreedte. In dat geval is aanvullende duiding nodig en wordt het gebied of de buurt opgenomen op een zogeheten aandachtspuntenlijst

Zoals aangegeven wordt op deze wijze een classificatie per buurt bepaald en daarmee een na te streven opkomsttijd aangegeven. Binnen deze buurten kunnen objecten aanwezig zijn, die vanwege de aard van het gebouw en/of gebruik afwijken van het gemiddeld karakter van deze buurt. Deze gebouwen worden gekenmerkt als een aandachtspunt, waarvoor afzonderlijk de opkomsttijden kunnen worden berekend. Ook dergelijke aandachtspunten komen terug op de eerder genoemde aandachtspuntenlijst.

De handreiking *Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen* gaat uit van een standaard tankautospuut bezetting van 6 personen (TS6). Dit is de basisbrandweereenheid zoals is vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio's. Wij kennen echter ook afwijkingen op deze standaardbezetting. In de systematiek van de handreiking is aangegeven dat met een dergelijke afwijkende bezetting van tankautosputten als volgt in de berekeningswijze moet worden omgegaan:

TS4: Het betreft hier een standaard bezetting van 4 personen. Voor deze variant gelden specifieke uitrukprocedures en opleidingseisen. Deze werkwijze wordt gehanteerd bij de beroepsbrandweer van de posten in Eindhoven en Helmond. In de berekeningsmethode voor het dekkingsplan wordt aangehouden wat de opkomsttijd van een tweede voertuig is, aangezien daarmee de vereiste 5^e en 6^e persoon ter plaatse komen. Als toevoeging is wel in het dekkingsplan inzichtelijk gemaakt wat de dekking is als uitgegaan mag worden van een TS4 zonder rekening te houden met een tweede voertuig.

TS-flex: Het kan in de praktijk voorkomen dat een TS van een vrijwillige post uitrukt met een incomplete bezetting. Het is de inschatting van de bevelvoerder of dit, gezien de aard van de melding en de beschikbare manschappen op het voertuig, verantwoord is. Indien dit niet (tijdig) gebeurt wordt alsnog een extra eenheid gealarmeerd. In de berekeningswijze voor het dekkingsplan is met deze afwijkende procedure geen rekening gehouden en wordt steeds uitgegaan van de opkomst van een basisbrandweereenheid.

Relatie en gevolgen

Het dekkingsplan 2025 geeft een geprognostiseerd beeld van de opkomsttijden van de brandweer vanuit de 37 brandweerposten bij gebouwbranden. Zoals aangegeven is de inzet van de brandweer bij gebouwbranden slechts een deel van het totale takenpakket van de brandweer. Maar alleen voor gebouwbranden gelden normtijden voor opkomst, waardoor een rekenkundige benadering mogelijk is. Desondanks zijn er wel plannen om in de komende jaren te werken aan een uitbreiding van de systematiek voor het in kaart brengen van de opkomsttijden bij natuurbrandbestrijding. Ook wordt, eveneens op landelijke schaal, gezien hoe aanpassen van de berekeningssystematiek kan leiden tot een meer dynamisch en actueel beeld.

Het spreekt voor zich dat de daadwerkelijk behaalde opkomsttijden vanwege diverse factoren af kunnen wijken. Rapportage over de daadwerkelijk behaalde opkomsttijden en de afwijkingen ten opzichte van de met dit dekkingsplan bepaalde opkomsttijden komt terug in de reguliere verantwoordingsinstrumenten in de P&C-cyclus.

Daarnaast geldt ook de nuance dat deze daadwerkelijk behaalde opkomsttijden en de afwijkingen ervan ten opzichte van geprognosticeerde opkomsttijden slechts een beperkte factor is in het bepalen van de kwaliteit van het brandweeroptreden bij gebouwbranden en de mate van veiligheid voor burgers. Binnen de uitwerking van de Bestuursopdracht is dan ook ruim aandacht voor onder andere de vakbekwaamheid van brandweerpersoneel, paraatheid, het voorhanden hebben van het juiste materieel en materieel en de uitrol van programma's zoals Brandveilig Leven.

Het Dekkingsplan 2025 geeft het beeld dat de brandweer in 406 van de in totaal 512 buurten (79,3%) in theorie binnen de referentiewaarde ter plaatse kan zijn. Dit is dus een score goed. Vervolgens komen we in 101 buurten (19,7%) binnen de bandbreedte ter plaatse, dus een score voldoende. Dan blijven er nog 5 buurten (1%) over waarbij we buiten de brandbreedte ter plaatse komen, dus een score onvoldoende. Dit betreft:

- 3 buurten in Eindhoven (Meerrijk, Genderdal, Hagenkamp),
- 1 in Helmond (Houtsdonk) en
- 1 in Reusel-De Mierden (Lage Mierde).

Deze informatie en de overige informatie die voortkomt uit de aandachtspuntenlijst is de basis om samen met gemeenten te bespreken welke maatregelen mogelijk zijn om de overschrijding van de geprognoseerde opkomsttijden te compenseren.